

עפ"ת 33560/12/18 - מדינת ישראל נגד טארק קוואסמי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 33560-12-18 מדינת ישראל נ' קוואסמי

בפני כבוד השופטת חיה זנדברג
מערערת מדינת ישראל
נגד טארק קוואסמי
פסק-דין

ערעור על גזר דינו של בית-משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) מיום 5.11.2018 בפ"ל 5842-10-17.

כתב האישום

- נגד המשיב הוגש כתב אישום ובו יוחסו לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; נהיגה ברכב ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; רישיון הנהיגה פקע מעל שנתיים, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.
- לפי האמור בכתב האישום, ביום 19.10.2017 נהג הנאשם כשהוא פסול מנהיגה, ללא ביטוח, וכאשר רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 15.8.2013.

הכרעת הדין

- בפתח פרשת ההוכחות, ביום 5.11.2018, מסר ב"כ המשיב כי "יש לנו טענות רבות לעניין החלטת הפסילה, ואולם לאחר שיקול נוסף אנו נעלה את הטענות במסגרת הטיעונים לעונש. לפיכך הנאשם חוזר מהכפירה ומודה בעובדות כתב האישום".
- לפיכך, הורשע המשיב על-פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

גזר הדין

- לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש, נגזר דינו של המשיב לתשלום קנס; לפסילת רישיון ל-11 חודשים; לפסילה על תנאי; ולהארכת המאסר המותנה שהוטל עליו בהליך קודם (ת.פ. 28471-05-14). בית-המשפט קמא לא ראה להטיל על המשיב עונש מאסר בפועל בעטיין של נסיבות ביצוע העבירה החריות ביותר, נוכח הקושי האפשרי בהבנת גזר-הדין שפסל את המשיב מלנהוג.
- על גזר דין זה הוגש הערעור הנוכחי.

הערעור

- ב"כ המדינה טען כי נוכח חומרת העבירות בהן הורשע המשיב; נוכח מדיניות הענישה הנוהגת; ונוכח עברו התעבורתי של המשיב נכון היה להטיל עליו ענישה מחמירה פי כמה, שתכלול מאסר בפועל ופסילה משמעותית של רישיון הנהיגה. ב"כ המדינה הצביע על כך שהמשיב כבר הורשע בעבר בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, והוא אף נדון בשל כך לעונש מאסר בפועל.

8. אשר לטענות בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה, ב"כ המדינה טען כי לא היה מקום לייחס לטענות אלו את המשקל הנכבד שייחס להן בית-המשפט קמא. לפיכך, ביקש ב"כ המדינה כי הערעור יתקבל ועונשו של המשיב יוחמר.

9. מנגד, ב"כ המשיב טען כי דין הערעור להידחות. לדבריו, גזר דינו של בית-המשפט קמא העניק את המשקל הראוי והמתאים לכלל נסיבות העניין, לרבות להודאתו של המשיב, שחסכה מזמנו של בית-המשפט חרף טענות הגנה טובות שהיו למשיב. ב"כ המשיב ציין כי המשיב שהה במעצר מאחורי סורג ובריה במסגרת התיק הנוכחי במשך כשבוע, וכן במעצר בית מלא במשך למעלה משנה. בנוסף, רישיונו נפסל עד תום ההליכים (לתקופה של כשנה).

10. עוד עמד ב"כ המשיב על הקושי הרב שנוצר בנסיבות המקרה המיוחדות בשל כך שניסוח גזר הדין שפסל את המשיב מלנהוג נתון היה למספר פירושים, לרבות פירוש לפיו המשיב אינו פסול מלנהוג בזמן ביצוע העבירה. על כן, לטענתו, בדין קבע בית-המשפט קמא כי "נסיבות העבירה אשר בפני חריגות ביותר, והחומרה אשר במעשיו של הנאשם הינה ברף התחתון ביותר".

דין והכרעה

11. עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת לפרשנותו של גזר הדין במסגרתו נפסל המשיב מלנהוג (ת.פ. 128471-05-14). בגזר הדין, שניתן ביום 12.5.2016, נכתב כדלקמן:

"הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

...

ב. ... 18 חודשי מאסר בפועל...

...

ה. 18 חודשי פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה **מיום שחרורו מן המאסר** בניכוי ימי הפסילה... בתקופה שבה היה משוחרר, קרי מיום 13.6.14 עד ליום 20.5.14. **הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שברשותו או הצהרה מתאימה במזכירות בית המשפט.**

ו. הפעלת פסילה על תנאי למשך חודשיים... במצטבר לעונש פסילה שהוטל בתיק זה. סה"כ יהיה הנאשם פסול למשך 20 חודשים **מיום שחרורו מן המאסר** בניכוי ימי הפסילה כמפורט לעיל..." (פסקה 23 לגזר הדין. ההדגשות הוספו).

12. אין מחלוקת בין הצדדים שבגזר הדין נפלה טעות סופר בסעיף-קטן ה, כאשר נכתב שתקופת הפסילה תהיה בניכוי ימי הפסילה "מיום 13.6.14 עד ליום 20.5.14", ולא הייתה מחלוקת שהנכון הוא שימי הפסילה אותם יש לנכות יסתיימו ביום 20.5.2015.

13. המחלוקת בין הצדדים נגעה לשאלה מה משמעות האמירות בגזר הדין לפיהן הפסילה מתחילה **מיום השחרור ממאסר**. המשיב שוחרר מהמאסר ביולי 2016 ולכן אילו הפסילה הייתה מתחילה להימנות מיום השחרור ממאסר אזי ביום ביצוע העבירה (19.10.2017) המשיב לא היה פסול מלנהוג.

14. אלא מאי? בגזר הדין נאמר כי "הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שברשותו או הצהרה מתאימה במזכירות בית המשפט". המשיב לא הפקיד כל הצהרה שהיא במזכירות בית המשפט, ולכן התעוררה השאלה האם יכול היה המשיב להבין (גם אם בטעות) כי הפסילה מתחילה להימנות ממועד שחרורו ממאסר גם בהעדר הפקדה. השאלה התעוררה, בין היתר, בשל כך שדרישת ההפקדה הופיעה בסעיף ה לגזר הדין אך **לא** בסעיף ו לגזר הדין.

15. שאלה זו התעוררה במיוחד בעניינו של המשיב שכן למשיב אין רישיון נהיגה מזה מספר שנים, כך שהוא לא צריך היה להפקיד כל רישיון שהוא על מנת שפסילת הרישיון תתחיל מיד עם שחרורו, אלא היה עליו פשוט להגיש הצהרה בעניין למזכירות בית-המשפט.

16. בשאלה זו ראה בית-המשפט קמא לנכון לקבוע כי:

"בימ"ש מתקשה לקבל את טענת הסנגור במלואה, ואולם יש ממש בדבריו ולפיהם סעיף 23 ו' לגזר הדין לא מבהיר את אשר הובהר בסעיף 23 ה' לגזר הדין. לזאת יש להוסיף את העובדה כי הנאשם איננו מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2013, ולפיכך לא היתה כל מניעה מטעם הנאשם להפקיד תצהיר תחת הפקדת רישיון נהיגה. עוד יש לציין בהקשר זה כי בהמשך לגזר הדין נרשם בפרוטוקול כי הנאשם מצהיר שרישיון נהיגתו מופקד במזכירות בימ"ש בירושלים, הסנגור מוסר בהקשר זה כי הנאשם לא הובן ורישיון הנהיגה נתפס על ידי משטרת ישראל. כך או כך אינני מוצא סיבה לפקפק בטענה כי רישיון הנהיגה לא היה מוחזק בפועל בידי הנאשם, ולפיכך יש ממש בטענת הסנגור ולפיה לא הייתה כל מניעה להפקיד תצהיר תחת הפקדת רישיון נהיגה, עם שחרורו ממאסרו, ובכך להתחיל את מניין תקופת הפסילה. אם כך היו פני הדברים, בהעדר הפקדה של תצהיר הנאשם למעשה לא 'הרוויח' דבר".

17. בנסיבות חריגות ויוצאות דופן אלו, ומבלי שיהיה בכך כדי לקבוע מסמרות לעניין גזר הדין ההולם בנסיבות אחרות, סברתי שהמקרה הנוכחי אינו מתאים להתערבותה של ערכאת הערעור.

18. הלוא המדיניות הכללית היא שערכאת הערעור ממעטת להתערב בגזר הדין שנגזר על-ידי בית-המשפט קמא. כדברי כב' השופט מזוז בע"פ 6773/17 **זליג נ' מדינת ישראל** (2019):

"נקודת המוצא היא כי אין מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש שהוטל על-ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או שעה שהעונש שנגזר על ידה חורג באופן ממשי מרמת הענישה המקובלת או הראויה בנסיבות דומות" (וראו ההפניות הרבות המנויות שם).

19. אמנם במקרה הנוכחי - אלמלא נסיבותיו הייחודיות - מדובר היה בענישה החורגת לקולא ממדיניות הענישה הנהוגת. אולם, שילוב הנסיבות הייחודיות מוביל לכלל מסקנה שאין מקום בענייננו להתערבותה של ערכאת הערעור. בכלל הנסיבות הייחודיות תוזכר הן טעות הסופר שנפלה בגזר הדין הן המחלוקת בשאלת משמעות דרישת ההפקדה (ויוער כי השוטר עצמה שחקרה את המשיב בקשר לעבירה מושא ההליך הנוכחי טעתה בחישוב תקופת הפסילה, כעולה מהשאלות שהפנתה למשיב בחקירתו). לכך מצטרפת העובדה שהמשיב היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח למשך כשבוע ובמעצר בית מלא למשך כשנה, ובנוסף רישיונו נפסל עד תום ההליכים למשך תקופה של כשנה.

20. בנסיבות חריגות אלו, כאמור, לא ראיתי מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בגזר דינו של בית-המשפט קמא.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ב אייר תשע"ט, 27 מאי 2019, בהעדר הצדדים.